

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 30.—
Pe o jumătate de an Lei 15.—
Pe un pătrar de an Lei 8.—
Pentru America 2 dolari pe un an întreg

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.
(lângă poștă)

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Prețul inseratelor:
Un șir petit 3 Lei pentru fiecare publicare

Hotărârile Partidului Național

Iuate în ședințele Comitetului executiv și ale Comitetului central, ținute în 26—28 Maiu 1921, la Cluj.

Știm cu toții cât e de grea călătoria în zilele de azi. Cu toate acestea membrii Comitetului executiv și ai Comitetului central (de 100) s'au întrunit în ședințele dela Cluj în număr aproape complet. Cățiva, împedecați a lua parte, s'au scuzat în scris, aderând la hotărârile ce se vor lua.

Scoatem la iveală acest moment, ca semn al solidarității, care stăpânește în sânul conducerii partidului, dela care atârână azi îndreptarea lucrurilor spre mai bine în Ardeal. Să fim deci una (să ținem cu toții laolaltă) în toate orașele și satele Ardealului și Bănățului, iar atunci vom putea îndrepta multe rele, pe urma cărora așa de mult suferim azi.

Mai jos publicăm în întregime hotărârile comitetului, cu al căror cuprins ne vom mai ocupa în numerii viitori. Acum voim a scoate la iveală numai unele puncte mai însemnate din acele hotărâri, cum și unele momente din decursul desbaterilor.

Noi dela această gazetă, în decursul timpului am publicat diferite hotărâri și am luat parte la multe ședințe și adunări de-ale Partidului Național. Seriozitatea și temeinicia, cu care s'a discutat de astădată, n'a fost însă totdeauna ca acum. Numai așa e de a se înțelege, că diferitele ședințe au ținut 3 zile.

În 1918 la Alba-Iulia s'a înfăptuit realizarea idealului nostru național: **unirea pe vecie** cu patria-mamă. Odată acest ideal împlinit, s'a încheiat glorios lupta cu Ungurii, cari de veacuri ne asupreau.

Acum urmează, ca noi Românii ardeleni să ne **întărim**, să ne organizăm, să ne croim o viață mai ușoară ca în trecut, fiindcă doar aceasta am dorit-o. Altcum n'ar fi avut nici un rost toate luptele noastre din trecut.

Prin aceasta nu vrem să zicem, că să trăim ușor fără a lucra. Doamne păzește! Din contră, ca să ne întărim în patria noastră iubită și mult dorită, acum la început **trebuie să lucrăm mai mult** ca mai nainte.

În acelaș timp însă avem dreptul, ba chiar datorința, a veghia ca dreptatea să fie dreptate și adevărul să rămână adevăr pentru toți. **Munca cinstită să fie prețuită**, iar cei slabi și păcătoși să fie delățurați, altcum va merge foarte greu refacerea

țării noastre, ba nici nu ne vom putea reface.

Noi Ardelenii și Bănățenii ne-am hărțuit cu Ungurii secole întregi, fiindcă ei ne priveau pe noi ca **cetățeni de-a doua mână**. Așa erau privite toate naționalitățile în Ungaria. Pe Români acest lucru ne supăra foarte mult. Cu toate acestea, de maghiarizare nici pomeneală nu putea fi vorba. Noi aveam un ideal.

Acum ne-am unit cu patria-mamă. Suntem toți Românii laolaltă. Acum, noi Ardelenii și Bănățenii, cu atât mai puțin am putea suferi dela frații nostri buni din vechiul regat, ca într'un caz sau altul să fim priviți ca frați de-a doua mână. **Ce n'am putut suferi Ungurului**, ne supără îndoit, dacă am observa, că ne face un frate bun. Și nu vom suferi nici odată așa ceva.

De un an și mai bine sunt însă semne, cari ne arată, că la București nu totdeauna să țină seamă de Ardeal, așa cum trebuie. Că aceasta se face cu voie sau fără voie, nu căutăm a cerceta pentru moment. Constatăm numai faptul, că de prezent **Ardealul se conduce fără Ardeleni**. Iar aceasta pe durată nu se poate.

De prezent floarea Ardealului, oamenii cei mai pricepuți, oamenii cari mai mult au luptat și suferit pentru neam, sunt delățurați dela conducerea treburilor țării. Între astfel de împrejurări să ne mai mirăm, că toate merg din zi în zi mai rău?

Iar aceste rele sunt a se mulțumi, în mare parte, celorce anul trecut **au spart Ardealul**. Bătăia lui Dumnezeu îi va ajunge însă în curând, dacă ei nu-și vin în fire până mai e scăpare.

A vedea răul și a închide ochii ar fi o crimă. Să nu ne amăgim noi pe noi. Să nu ne temem nici de străinătate, care de multe-ori ne știe ce facem și cum trăim, mai bine decât noi. Doar sunt atâtea străini printre noi.

Să avem tăria a vedea orice bine sau rău în față, luând măsurile necesare la vreme. Să ne dăm seama de răspunderea mare, ce o avem, căutând a trece peste certe personale mărunte. Înaintea noastră să avem în vedere, în prima linie, binele țării și al neamului întreg.

De astfel de **gânduri curate**, cum spunem aci, au fost conduși cei ce au făcut, discutat și primit cele 12 puncte dela Cluj. Dacă ele vor fi ascultate și urmate, de cei chemați, atunci cu atât mai bine va fi.

Din parte-ne mai observăm, că hotărârile Partidului Național întăresc întru toate ținuta foii noastre în timpul din urmă. De luni de zile noi am cerut un guvern de concentrare a celor mai buni fii ai neamului. Am cerut apoi, ca interesele economice și de viață ale Ardealului să fie la București mai bine considerate.

Cât pentru politica Partidului Național, am lăsat totdeauna a se înțelege, că nu vedem încă timpul venit, pentru a ne contopi cu nici un partid din vechiul regat; în acelaș timp nu vom lucra însă nici odată contra intereselor țărănimii din vechiul regat, ci numai alături de ea sau cu ea.

Aceste idei le vedem acum cuprinse și în cele 12 puncte, pe cari le lăsăm să urmeze mai jos, așa cum s'au votat, fără nici o schimbare.

Moțiune.

Comitetul central al partidului național român luând act de raportul Comitetului executiv:

1. Înfierează cu toată hotărârea **abuzurile electorale** săvârșite de guvernul actual și de organele sale atât la alegerile generale (anul trecut), cât și la cele parțiale (de atunci încolo). Constată, că precum dovedesc și alegerile parțiale, guvernul actual și majoritățile parlamentare nu se sprijină pe voința adevărată a cetățenilor. Ele izvoresc din falsificarea voinței alegătorilor și din șirul fără sfârșit al nedreptăților, în contra cărora protestează și în interesul bunei reputații a țării și a poporului românesc. Protestează cu toată tăria și înfierează ținuta majorităților Camerei, cari, aduse fiind înaintea lor rezultatele dovedite ca nedrepte ale dozebitelor alegeri, le întărește fără nici o considerare la dispozițiile legii, ducând până la desnadejde amărăciunea alegătorilor, care văd, că nu-și mai pot spune în libertate voința asigurată prin dreptul de vot.

2. Credincios hotărârilor Adunării naționale dela Alba-Iulia și neclintit veghiător

al unirii naționale, **protestează** cu toată hotărârea în **contra măsurilor pripite** și neprecugetate de așa zisă unificare, care în loc să armonizeze și să apropie sufletele, le învrăjbește. De aceea pretinde ca unificarea să se facă în spiritul hotărârilor votate în adunarea Națională dela Alba-Iulia și în adunările de unire a celorlalte provincii, ținându-se seamă de dezvoltarea osebă a provinciilor unite și de interesele particulare ale acestor provincii.

3. Constată cu adâncă durere, că **interesele economice** și sociale, precum și cele necesare la o bună și cinstită administrație a Ardealului, Bănatului și a celorlalte ținuturi de dincoace de Carpați, sunt cu desăvârșire nesocotite. Prin **schimbul nedrept al coroanelor**, prin **împedecarea exportului de lemne, de vite, de vin** și de alte produse economice și industriale, precum și prin neputința de a continua industria minieră, apoi prin politica financiară a guvernului și peste tot în urma neputinței guvernului și a majorităților parlamentare, Ardealul, Banatul, Crișana, Sătmăru și Maramureșul au ajuns a fi mereu sărăcite. Intreaga viață economică și prosperitatea odată înfloritoare a acestor provincii stă **înaintea unei prăpastii**. Bilanțul economic-financiar al Ardealului este aproape în mod consecvent ținut în pasiv, ceea ce îl săcătuiește și de ultimele forțe economice. Pentru asanarea acestei deplorable stări pretinde reîntronarea legalității în administrarea țării și introducerea libertății nestânjenite și ajutorarea oficială a exportului. Reclamă ajutorul grabnic financiar în scopul salvării vieții economice, industriale și comerciale. În acest scop cere **reorganizarea fără amânare a Băncii Naționale**, în înțelesul că contrar practicei actuale nemulțămătoare, să poată satisface și să fie datoare a satisface lipsele financiare juste ale ținuturilor de dincoace de Carpați. Cere mai departe **împiedecarea** prin lege a **dobânzilor prea mari**, cu cari lucră institutele de bani și aplicarea legilor din Ardeal contra câștigurilor uzurare (prea mari). Viața economică din Ardeal nu poate fi dată pradă exploatării nemiloase.

4. Protestează în contra nelegiuirilor săvârșite contra funcționarilor publici din ținuturile unite și pretinde **respectarea legilor** în vigoare în Ardeal și celelalte ținuturi de dincoace de Carpați până în momentul când acele vor fi schimbate pe calea legii. Pretinde ca față de funcționarii revocați în mod abuziv și contra legilor în vigoare, să se aplice legile existente și în consecință să fie reintegrați în funcțiunea de mai înainte: pretinde pentru funcționarii întregii țări, un statut unic, care cuprinzând datoriile și drepturile fiecărui funcționar, să scoată corpul funcționarilor de sub influențele politice dăunătoare unei bune administrațiuni a țării.

Indeosebi protestează împotriva **tratatului vitreg al învățătorimei și preoțimei** noastre și pretinde ca acești factori culturali, fără deosebire dacă învățătorimea e de Stat sau confesională, să fie retribuiți potrivit nevoilor de azi și proporțional cu salarizarea altor funcționari ai Statului cu aceeași calificatie. Cere respectarea legilor și ordonanțelor în vigoare dincoace de munți, relativ la salarizarea învățătorimii noastre confesionale, la fel cu a învățătorilor de Stat.

5. Solicită crearea fără amânare pe calea legislațiunii a unei **Constituțiuni** po-

trivite României întregite și corespunzătoare principiilor depuse în hotărârile Adunării naționale dela Alba-Iulia și celelalte provincii.

Constituția vechiului Regat necorespunzând acestor principii înafară de dispozițiile privitoare la forma de guvern, la principiul constituțional reprezentativ și la modul de funcționare a Corpurilor Legiuitoare o consideră de insuficientă situației de fapt a Statului român întregit și necorespunzătoare stării de drept de dincoace de Carpați.

Actualele Corpuri legiuitoare le consideră a fi **în drept a revizui întreaga Constituție** și a da o nouă Constituție țării. Pretinde însă ca revizuirea Constituției precum și alte legi fundamentale cum sunt legea agrară, electorală și administrativă să se legifereze conform prevederilor articolului 128 al Constituției (cu două treimi de voturi).

Intrucât guvernul țării și majoritățile parlamentare ar observa o atitudine contrară acestor considerațiuni, **comitetul central** dă comitetului executiv și clubului parlamentar **deplină putere** pentru a alege și a aplica măsurile cari le va crede de cuviință pentru validitatea vederilor partidului și salvagardarea intereselor superioare ale vieții constituționale și ale comunității de drept.

6. Protestează în contra **abuzurilor** fără seamăn săvârșite **la departamentul finanțelor**, al **industrii și comerțului** și al **aprovizionării** și înfierează cu ultima energie imoralitatea publică întronată până la băncile ministeriale și tolerată fără sancțiuni cu evidenta scădere morală a țării.

7. Constată cu adâncă durere, că **pentru refacerea economică** și financiară a țării și cea a ținuturilor devastate de război, atât în vechiul Regat cât și în Ardeal **nu s'a făcut absolut nimic**. Refacerea și aprovizionarea Ardealului este o rană deschisă, pe care guvernul țării o nesocotește cu desăvârșire.

8. Constată că toate aceste nenorociri ce se năpăstuesc asupra ținuturilor dincoace de Carpați sunt urmările dureroase a forței politice scăzute a Ardealului, Bănatului și a celorlalte ținuturi de dincoace de Carpați în urma nenorocoasei și detestabilei desbinări din partidul național întâmplată în decursul anului trecut. În consecință adresează un călduros apel către **toate forțele cinstite** și utile ale acestor ținuturi **să se adune** în jurul steagului nepătat și biruitor în vijelii grele ale partidului național pentru a salva interesele mari ale țării și ale acestor provincii atât de mult încercate.

9. Apreciază considerațiunile privitoare la **organizarea unui partid unic** regnicolar democratic pentru întreaga țară; cu toate acestea, între împrejurările politice actuale, menține în întregime dispozițiunile punctului 2 din hotărârile congresului partidului din 24 Aprilie 1920: „2. Că își susține nealterată organizația sa de partid fără de a fuziona cu nici unul din partidele țării, autorizând comitetul său executiv, ca pentru afirmarea și validitatea principiilor sale în viață și guvernarea țării, să întrețină înafară cât și în parlament, în colaborare cu astfel de partide democratice, ale căror principii politice sunt în congruență cu programul partidului național român, al căror plan de muncă și mod de-a lucra corespund vederilor partidului și intereselor

țării și a căror conducere oferă garanții suficiente, că reprezintă cu devotament și convingere acele principii.

Partidul va continua a-și afirma și valida principiile sale în viață și guvernarea țării întregi, în același timp însă declară că e conștient de misiunea sa istorică de a fi **apărătorul** intrasigent al intereselor specifice ale Ardealului, Bănatului, Crișanei, Sătmăru și Maramureșului și a abate dela ele dezastrul și anarhia administrativă, socială și economică în care l'a aruncat lipsa de competență și de interes a guvernului de azi.

10. Constată **neputința guvernului actual de-a conduce trebile țării** în urma lipsei de autoritate morală și politică necesară pentru deslegarea marilor probleme de Stat.

Își exprimă credința nestrămutată că organizarea temeinică și norocoasă a României întregite pretinde colaborarea tuturor forțelor capabile și cinstite ale țării. În consecință guvernul actual trebuie să fie înlocuit fără amânare prin **un guvern de concentrare** democratic a tuturor forțelor politice sănătoase.

11. Își exprimă **încrederea deplină comitetului executiv** și mulțumește atât acestuia cât și **clubului parlamentar** al partidului pentru modul cum a condus acțiunea politică a partidului în parlament și afară de parlament. Îl invită să ia fără amânare toate măsurile, în scopul **reorganizării partidului** și în cel al dezvoltării cât mai întinse a vieții politice îndrumată de principiile partidului național. Așteaptă dela toți membrii partidului să se grupeze solidar în jurul principiilor și conducerii de partid fiind dator a urma fără șovăire nu numai hotărârile principale ale partidului, ci a susține și decisiunile tactice ale conducerii de partid. Orice abatere dela această considerațiune este detestabilă, deoarece puterea politică a unui partid nu se bazează numai pe țaria principiilor, ci și pe **simțul de disciplină**, cu care partidul și fiecare membru al său urmează măsurile tactice luate de conducerea de partid.

12. Aduce **recunoștința sa partidelor din opoziția națională**, cari au susținut cu devotament interesele mari ale democrației naționale și au dat în parlament sprijin dezinteresat luptei politice a partidului național și întru apărarea intereselor juste a provinciilor unite, nesocotite de guvern și de majoritățile parlamentare.

Cine a luat parte la hotărârile dela Cluj

La **ședințele comitetului executiv**, care s'a întrunit înainte (Joi 26 Maiu), pentru a discuta situația politică și a face propuneri comitetului de o sută, au luat parte: Iuliu Maniu, A. Vaida-Voevod, Ștefan C. Pop, Vasile Goldiș, Valer Braniște, Sever Dan, Ioan Agârbiceanu, Aurel Lazar, Aurel Dobrescu, Valer Moldovan, Ioan Marșieu, Ioan Adam.

Au lipsit Mihail Popovici și Voicu-Nițescu, fiind anume lăsați la București, unde la desbaterile din cameră să apere punctul de vedere al Partidului Național, în legătură cu legile pentru nouile dări. Dl Ioan Coltor se află de prezent în străinătate; singur dl protopop Saftu dela Brașov a lipsit fără a spune de ce.

La ședințele comitetului de 100 au luat parte membrii aleși anul trecut, în congresul dela Alba-Iulia, cum și deputații partidului, cari încă au drept de vot. Mai jos dăm numele celor care au fost prezenți, observând că ușor ne-au mai putut scăpa oare-cari nume din vedere, pe cari nu le putem aminti. Au fost de față:

Dr. Ioan Adam, avocat Timișoara, Ion Agârbiceanu, directorul ziarului „Patria” Cluj, Valer Branisce, fost șef de resort, Lugoj, Dr. Ioan Bianu, avocat Blaj, Dr. Eugen Bran, senator Teaca (jud. Cojocna), Dr. Coriolan Bohățel, avocat Baia-mare, Dr. Gh. Bilașcu, prof. universitar, pentru județul Maramureș, Dr. Romul Curta, avocat județul Târnava-mare, Nicolae Bratu, directorul ziarului „Foaia Poporului” Sibiu, Victor Branisce, redactor, Brașov, Dr. Zosim Chirtop, fost secretar general, avocat județul Turda-Arieș, Dr. George Dobrin, fost prefect, avocat Lugoj, Dr. Victor Deleu, director de bancă Cluj, Dr. Cornel Dărămuș, medic Alba-Iulia, Dr. Tiberiu Brediceanu, director de bancă Brașov, Dr. Sever Dan, deputat jud. Cojocna, Dr. Andrei Dobosi, avocat Satu-mare, Dr. Candid David, avocat Abrud, Dr. Silviu Dragomir, prof. universitar Cluj, Dr. George Dubleșiu, fost prefect Hunedoara, Dr. Aurel Dobrescu, deputat Brașov, Radu Dragnea, publicist Cluj, Dr. Sever Erdeli, avocat Oradea-mare, Vasile Goldiș, fost ministru Arad, Dr. Emil Hațiegan, prof. univ. Cluj, Alexandru Lupeanu, prof., directorul „Unirei Poporului” Blaj, Dr. Aurel Lazar, deputat Oradea-mare, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Justin Marșieu, avocat Arad, Ioan Moța, deputat, directorul „Libertății” Orăștie, Izi-dor Marcu, prepozit capitar Blaj, Dr. Dumitru Man, deputat Gherla, Dr. Romul Micșa, avocat Dej (Solnoc-Dăbâca), Dr. Valer Moldovan, avocat Turda, Dr. Simion Nemeș, avocat Cluj, Alexandru Nemeș, fost deputat județul Cojocna, Dr. Aurel Nyilvan, avocat Șomcuta-mare (Satu-mare), Dr. Andrei Nicola, avocat Iara (jud. Turda-Arieș), Dr. Gavril Osian, avocat Baia-mare, Dr. Laurențiu Oanea, deputat (județul Bistrița-Năsăud), Dr. Vasile Pahone, fost prefect Bistrița, Dr. Ștefan C. Pop, Dr. Laurențiu Pop, avocat Abrud, Uroș Păteanu, plugar (județul Arad), Ioan Pop, protopop (județul Cojocna), Dr. Ioan Pop, directorul „Băncii Agrare”, Dr. Gheorghe Pop, fost prefect Sălaj, Ghiță Pop, publicist, fost deputat Ploiești, Dr. Alexandru Racoti, avocat Baia-mare, Dr. Octavian Rusu, avocat Sibiu, Dr. Dionisie Roman, deputat Mediaș, Ioan Roman, preot (județul Murăș-Turda), Ioan Simu, protopop Sebeșul-săsesc, Aurel Stoica, inginer Alba-Iulia, Vasile Suciu, protopop (județul Murăș-Turda), Dr. Ioan Sâmpălean, senator Blaj, Dr. Aurel Socol, avocat Cluj, Dr. Tit Liviu Tilea, medic Târgu-Mureș, Dr. Simion Tămaș, fost prefect Cluj, Dr. Camil Vescan, avocat, fost prefect Târgu-Mureș, Dr. Alexandru Vaida-Voevod, Dr. Victor Moldovan, deputat Bistrița, Dr. Victor Muntean, deputat (județul Solnoc-Dăbâca), Valer Pușcariu, deputat (județul Făgăraș), Valer Pocol, senator Baia-mare, Ion Marie, deputat (județul Turda-Arieș), Teodor Mureșan, deputat Careii-mari și alții.

Și-au scuzat absența, declarând că adrează la hotărârile ce se vor lua: Dr. Lucian Borcia, prof. N. Brânzeu, Andrei Bârseanu, Dr. I. Holom, Dr. S. Miclea, S. Bocu, Arion Popa, Dr. Iuga, Dr. Emil Precup.

DI Iuliu Maniu la M. Sa.

Cu hotărârile luate la Cluj ne vom mai ocupa în viitor. Mai amintim numai atât, că la propunerea dlui Ghiță Pop s'a mai hotărât:

DI Iuliu Maniu, președintele partidului, să se ducă la M. S. Regele, căruia să-i predea moțiunea și să-i aducă la cunoștință cererea noastră pentru un guvern de concentrare. S'a mai hotărât apoi, ca asupra acestei chestii să se vorbească și în Camera, să se scrie în gazete și să se țină adunări populare în toate județele, cerând să ajungă la conducerea țării cei mai buni fii ai neamului din tot cuprinsul țării.

Sămânăturile

se desvoaltă foarte frumos în cele mai multe ținuturi și ale Ardealului, aproape în toate județele din Muntenia și Moldova și mănoasa Basarabie. Ploile, ce s'au scuturat în săptămânile trecute din cerul milostiv, au fost o adevărată binecuvântare cerească.

Ținutul Târnavelor, valea Murășului, valea Țolului și văile Crișurilor făgăduiesc roade îmbelșugate, ca poate nici când altădată. Ici-colo stropiturile de ghiață au pricinuit neînsemnate stricăciuni, cari însă se refac îngrabă din bunătatea lui Dumnezeu.

Și s'a sămănat mult în anul acesta. În unele părți chiar mai mult decât înainte de război; așa de pildă în județele din Muntenia și în unele părți din Moldova.

În felul acesta se adevărește din nou și așa de frumos vorba din bătrâni, că „plugarul e țalpa țării”. Da, el lucră fără răgaz, fără odihnă, nu numai în ciasurile de muncă, de peste zi, ci înainte de răsăritul soarelui e afară la lucrul câmpului și apusul soarelui îl prinde tot cu sapa ori coasa în mână. Și munca lui e cea mai istovitoare și cea mai puțin plătită și cinstită... Durere...

Muncitorii nostri de prin fabrici, de prin ateliere și de pela alte lucrări ar trebui să ia pildă dela hărnicia plugarului și dela cinstea lui atât de frumoasă...

Cronica politică

În cameră (adunarea deputaților) se discută legea privitoare la reforma agrară pentru vechiul Regat. Între vorbitori sunt și de aceia, cari își ridică glasul pentru a preamări foloasele ce aduc marii proprietari (boierii și ciocoi) pentru refacerea țării. Acestora însă le răspunde cu flacăra duhului său mare și drept, învățatul istoric Nicolae Iorga și le seacă toată apa dela moară. Totodată se discută și reformele financiare.

În Senat, bătrânii senatori se sfătuiesc asupra legii școlare, prin care ministrul instrucțiunii tinde să dea o nouă organizare învățământului. După cât putem pricepe și planul acesta de lege pentru organizarea învățământului e lucru făcut în pripă, de mântuială, și tare ni-e teamă, că nu va aduce roade folositoare.

Chestia furturilor dela aprovizionare înfierbântă atât pe deputați, cât și pe senatori. Furtul acesta face mult sânge rău între politicieni, dar mai mare pagubă țării și populației, căci tot biet de ea va trebui să îplinească lipsurile.

Câte vite cornute avem în Ardeal. Statistica oficială din Cluj ne arată, că în Ardeal, Banat și Maramureș avem două milioane de vite cornute.

Informațiuni

„Românul”, ziarul partidului național din Arad, ce a apărut sub conducerea dlui Vasile Goldiș și a luptat atât de frumos și bărbătește pentru apărarea intereselor românești, a încetat cu 30 Mai să mai apară. Oare nu se plănuiește, ca în locul „Românului” să apară în Arad un ziar liberal? Am rămânea foarte mirați și mâniți, dacă dl Goldiș n'a putut sau n'a voit a împiedeca aceasta... Atât acum!

† **Elena Regman**, mama redactorului nostru Z. Sandu, a răposat Joi 26 Maiu, în Sighișoara. Răposata a fost dintre acele vrednice țărance române, cari știu prețui învățătura, astfel că s'a străduit a face totul pentru trimiterea copiilor la școli mai înalte. Pentru aceea recunoștința copiilor, până era în viață, n'a lipsit, iar acum la moarte, dupăcum aflăm, i-au făcut și o înmormântare frumoasă cu 6 preoți: I. Muntean, Z. Sasu, O. Sasu, P. Constantin, T. Ganea și E. Hârtoagă. Redactorul nostru, în loc de cunună, a făcut un fond de 2000 Lei pentru înveșnicirea numelui părinților lui. Fie-ți memoria vecinică, suflet curat de țarancă, care așa de frumos ți-ai împlinit chemarea de mamă! Sincere condoleanțe întregii familii!

Primenirea guvernului. În cercurile politice se vorbește din nou cu stăruință, că încurând se va primeni guvernul. Noi nu mai așteptăm primeniri, după cum o dorește partidul averescan, ci dorim ca să se primenească guvernul așa fel, încât să fie un guvern de concentrare, în care să ia parte tot ce avem mai bun în țară!

Atentat în Sofia (capitala Bulgariei). În 27 Mai s'a întâmplat un diavolesc atentat în Sofia. Se serbătoria amintirea sfinților bulgari Ciril și Metodie. Toată lumea pe străzi, școalele și trupele au defilat în sufletește în fața palatului regal. În clipita, când a ieșit Regele bulgar în mulțime, cineva, dintr'o casă din apropiere, a aruncat în stradă o bombă, care a căzut tocmai între copiii de școală. 10 copii au fost greu răniți. Fapta aceasta a turburat mulțimea, care a crezut că bomba e aruncată de comuniști (bolșevici bulgari), așa prinsă, a dat năvală asupra redacției foii bolșevice, a nimicit și spart tot și ușa încă a mănă o foarte mult. S'au întâmplat chiar și încăierări sângeroase, care au lăsat în urmă mulți răniți și morți.

Cehoslovacii se îngrijesc de cerșitori. În Cehoslovacia s'au luat toate măsurile de trebuință, pentru a micșora numărul prea mare al cerșitorilor. S'a pus temelia unui fond al săracilor. În felul acesta în scurt timp se va ajunge să nu se mai vadă pe străzi nici un cerșitor. Oare la noi nu s'ar putea lucra tot asemenea? Doar și noi avem un mare număr de cerșitori!

Proprietarii din Basarabia au cerut guvernului să ridice toate vămile pentru esportul de bucate, iar ministrul de agricultură Garoflid a sfătuit pe ministrul de comerț și industrie să sloboadă vămile pentru tot felul de bucate. Și noi zicem, că să se facă slobozenie și să numai umble cu permisuri de export, cu ajutorul cărora să se îmbogățească toți jidovii, cum e și cazul lui Schuller. Acesta, așa se susține, ar fi căpătat permis să ducă în străinătate 3000 de vagoane de bucate fără nici un fel de tacsă!

Austria e hotărâtă să nu îngăduie nici o palmă de pământ din județele hotarnice locuite de nemți. Ungurii ar voi să se târguiască, să nu le dea toate județele, în schimb se leagă să trimită austriecilor bucate de cât vor avea nevoie. Guvernul austriac însă nu voiește să audă de târguieli, când e vorba să-și primească dreptul ce i-se cade.

Nădejdea exregelui Carol. Detronatul rege Habsburg tot mai nădăjduiește să ajungă craiul ungarilor. Deocamdată se mută din Elveția și merge în Spania, unde așteaptă dela francezi sprijin, pentru a se reîntoarce cu mare pompă la Budapesta. Prietini lui, magnații unguri, să și laudă, că în timp de cel mult 3 luni aduc pe Carol de Habsburg pe tronul apostolic al Ungariei. Și Carol îi crede și trage nădejde, doar și spânul nădăjduiește să-și capete mustați și barbă.

Germania e amenințată să-și piardă liniștea interioară (dinlăuntrul țării). Corpul voluntarilor, care a plecat în Silezia pentru a apăra întresele Germaniei, a declarat, că nu se întoarce decât cu armele în mână, pentru a face rânduială în țară și a o scăpa de guvernele jidovite. Cu alte cuvinte, voluntari germani înarmați de guvern pentru a lupta împotriva polonezilor, au de gând să înceapă lupta pentru răsturnarea guvernului și a ordinii de stat. Oare nu stă la spatele lor fostul împărat Wilhelm și fostul moștenitor de tron, pentru a-și croi drumul din nou spre tronul Germaniei?!

Iarăși mișcări revoluționare în Petrograd și Moscova. Răscoalele muncitorilor din aceste două orașe mari sunt pricinuite de lipsa cea mare de pâine, și foametea crește zi cu zi și cu ea nemulțumirea muncitorilor cu stăpânirea lui Lenin și Trotzki.

Arestări de bolșevici. În Craiova s'a făcut zilele acestea arestări de socialiști-bolșevici, despre cari s'a găsit că au stat în strânsă legătură cu bolșevicii din Cluj. Incepe să se curețe pădurea de uscăturile netrebnice.

Atențiune pentru farmacii! La librăria „Foaia Poporului” în Sibiu se află de vânzare „Registru pentru copierea ordonanțelor medicale” întocmit conform circularei Inspectoratului general sanitar din Cluj Nr. 7396—1921 serv. farm. Registrul cuprinde 10,000 rețete, e legat frumos și timbrat la direcția financiară, gata a induce momentan rețetele, dupăcum se cere dela 1 Iunie. Prețul unui registru Lei 150.— pe lângă trimiterea înainte a banilor. În Sibiu și jur e deja introdus acest registru.

Comenduirea Pieței Sibiu s'a mutat la 1 Iunie din strada Măcelarilor 29 în Palatul Corpului 7 Armată (intrarea prin strada Ball, de către cafeneaua Impăratul Romanilor). Tot aci se află și Comenduirea Garnizoanei.

Alba-Iulia a avut Sâmbătă în 28 Mai oaspeți înalți. Maiestatea Sa Regele cu Maiestatea Sa Regina întovorășiți de generalul Averescu, au vizitat Alba-Iulia spre a inspecta pregătirile ce se fac pentru încoronare.

Libertatea negoțului de bucate în Ungaria. În ședința consiliului de miniștri ungurești, ținută la începutul săptămânii acesteia, s'a luat hotărîrea de a da slobzenie pentru negoțul bucatelor în întreaga țară. Pentru populația țării se va reține numai 15% din secerișul anului acestuia, așa de bogat, zic ei, va fi rodul acestei veri.

Pentru proprietarii de vii. La Brăila au sosit 6 vagoane rafie (peliță de teiu) bună pentru legatul viilor. Ministrul domeniilor statului va împărți această rafie tuturor viticultorilor (proprietarii de vii), cari vor înainta o cerere.

Ministrul agriculturii a dat zilele acestea un ordin, prin care oprește orice vânzare de moșii, cari sunt mai mari de 10 hectare. Opreliștea aceasta e pentru țara întreagă. Cărțile funduare nu mai fac nici-o transcriere (intabulare), care ar putea fi potrivnică acestui ordin. Era și vremea să se dea un astfel de ordin, căci începuse specula și la pământ, mai ales de frica reformei agrare.

O groaznică nenorocire cu aeroplanul. Joi seara, 26 Maiu, la ora 7, un aeroplan condus de sublocotenentul Bontescu, s'a prăbușit într-o grădină din Cluj și s'a sfărâmat între crengile pomilor. Sublocotenentul Bontescu a fost aflat sub pomi ciungărit în mod înspăimântător.

Germania a început desarmarea. Ministrul de războiu al Germaniei a făcut cunoscut guvernului francez, că în Germania s'a început desarmarea și demobilizarea armatei. Așa spune ministrul de războiu, iar corpul voluntarilor grăiește altcum, că nu voiesc să desarmeze.

Spioni unguri în București. În noaptea de 29 Mai a fost prins în o stradă din București lucrătorul tipograf ungur Sándor Albert, care făcea spionaj și propagandă bolșevică. În clipita când a fost să-l prindă spionul și-a tras un glonț, care i-a pricinuit moartea și așa n'a putut fi ascultat. Din scrisorile aflate la el s'a mai descoperit și numele altor spioni, cari asemenea au fost arestați.

Tragerile de luptă ale școalei militare de infanterie din Sibiu se vor ține, dela 5—12 Iunie, pe câmpul către Poplaca, în care timp e strict oprit a trece linia de pază (fanion roșu), fiindcă s'ar putea întâmpla să fie împușcați.

Cinema Apollo, Sibiu, Piața Herman, e foarte modern aranjat, zilnic este o reprezentație cu începutul la 9 ore seara. În 4—5 Iunie se va reprezenta filmul „Aventurile tinărului Toma”, după un roman de Mark Twain; în 6—7: „Mancin din New-York”, dramă în 4 acte cu Molly King; în 8—9: „Sinucidere morală”, dramă în 6 acte; în 10—11: „Milioanele surorilor gemene”, dramă; în 12—13 Iunie: „Omul pe sticlă” din 1001 de nopți.

Numărul de față al foi noastre cuprinde 6 pagini.

Redactori:

Nicolae Bratu și Z. Sandu

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Nicolae Bratu

1719 Publicațiune

Prin decizia Ministerială Nr. 127323 din 25 Martie 1921, a aprobat înființarea a trei târguri de vite la epocile: 25 Martie, 1 Iulie și 1 Decembrie st. n. a fiecărui an, iar pentru obiectele de industrie casnică la epocile: 26 Martie, 2 Iulie și 2 Decembrie st. n. a fiecărui an, în comuna Crihalma, plasa Colbalm, județul Târnava-Mare, cari se vor ține regulat în fiecare an.

Crihalma, la 20 Maiu 1921.

Zaharie Muntean seeret. cercual.

De vânzare Un loc cu editiciu de moară compiect gata în comuna Hărănglab jud. Târnava mică, editiciu e întreg de cărămidă 20 metri lungimea 7 lărg, 2 odăi de locuit, 3 fântâni, se află în centrul comunei la poziție foarte bună pentru o moară de foc. Interesați să se adreseze la Gheorghe N. Iltu în Vale posta Seliște, jud. Sibiu. 1717

Se caută pentru o casă onorabilă dintr'un oraș de provincie la doi domni **o femeie de încredere** etate mijocie, care se priceapă bucătărie și conducerea întregului menaj. Pentru informații a se adresa: Sibiu, Piața mare 22 la etaj.

Se caută un băiat cu 1—2 clase civile în prăvălia cu maruri de ferărie și băcănie a firmei B. Popovici și fii din Hațeg. 1728

De vânzare

2 case ambele cu local de prăvălie, cea mai mare constă din: 3 locuințe, 1 bucătărie, 1 local de crăsmă, pivniță, o sală mare de dans, cu curte mare și grădină, 2 grajduri, șură mare, prevăzute cu electrică, a doua constă din: 1724

1 local de prăvălie, 2 odăi, pivniță, curte și grădină. Se pot elibera în timp scurt. A se adresa proprietarului:

Dumitru Luncan
SIBIU, Str. Turnișorului.

De vânzare un dormitor modern și mobilat antice la Wilhelm Gottschling, Sibiu, piața fanului 8 1721

Hârtie maculatură de gazetă și cărți se capătă la Librăria „Foaia Poporului” str. Măcelarilor No. 12.

Spuneți totdeauna când comandați sau cumpărați ceva, că ați citit inseratul sau publicația în „Foaia Poporului”.

FOITE DE ȚIGARETE

MARCA FRANCEZĂ

Se află de vânzare în detail și en gros la 1723

I. Petrașcu
Sibiu Strada Cîsnădiei Nr. 30

Prețurile sunt foarte reduse!!!

De vânzare un vier de rasă bas-na de 10 luni cu certificat la Petru Bucurenciu, Buncard 171. 1718

Pânzărița D-na Terezia Conradt, locuiește în Strada Gușteriței No. 20, Sibiu.

Cântare decimale și cântare de ori ce greutate execuție bună, prețuri ieftine, sunt în deposit și se construiesc la comandă în secția lăcătușeriei proprii unde se efectuează ieftin și reparaturile a tot soiul de cântare.

Revanzători primesc rabat cuvenit
CZINK & WOLF
Lăcătușerie de edificii și artistică
Sibiu, Strada Gușteriței 30 1722

Coase, Cuie de sârmă,

Uleu de uns mașini, Uleu de cilindru, Unsoare consistentă, Compoziție, Stropitori de vie „Vernorell”, Sulfat de cupru, Articole tehnice de cauciuc, Articole techn. pentru toată industria, Tevi de gaz, Tevi de aramă, Curele de transmisiune de piele și de păr de camită, Klingerită, Asbest, Garnituri pentru aburi, Uleu de în fierț, Uleu de rapiță etc.

furnizăm imediat din depozitele noastre engros, și en detail

Despărțământul mașinelor al Reuniunii economice săsești ardelenice

SIBIU, strada Sării No. 22

Sucursala: **SIGHIȘOARA**, strada Balen 47

Mărfuri de porțelan

bine asortate, se află cu prețurile cele mai ieftine la

SAMUEL KLUSCH SIBIU, strada Gărei 11

Către urmașii din fostele comune grănițarești din Regimentul I român de graniță

Subsemnatul în baza însărcinării primite în ziua de 18 Mai, 1921, din partea reprezentanților urmașilor de grănițeri din fostul Regiment I român de graniță din fostele comune grănițarești: Jina, Orlat, Veștem și Racovița, îmi permit a comunica următoarele:

Comisunea agrară a Județului Sibiu, în ședința sa ținută la Tribunalul din Sibiu, în ziua de 18 Maiu 1921, a dat în arândă forțată, mai multor comune, munții cari i-a deținut Universitatea săsească; despre acest lucru s'a scris și în „Foaia Poporului” Nr. 21.

Dupăce dela arândă forțată până la esproprierea forțată, probabil, e numai chestie de timp,

dupăce e un fapt istoric, că așa numiții munți revindecați, deținuti de Universitatea săsească (cari în 18 Maiu 1921 s'au esarândat forțat), înainte de anul 1769 au fost de fapt un teritor aparținător Țării Românești (Valachiei și Moldovei) și numai în anul 1769 acest teritor a fost recucerit cu armele dela Turcia, din partea împărăției austriace,

dupăce acești munți recuceriti cu armele, după dreptul de războiu și al ginților, au fost socotiți ca o bucată de țară cucerită, ca o proprietate a cuceritorului și apoi s'a incorporat Marelui Principat al Transilvaniei, sub numele de „munții revindecați” și

dupăce acești munți, după recucerire, au fost donați, de Impărăteasa Austriei Maria Terezia și fiul ei Impăratul Iosif II-lea comunelor grănițarești din fostul Regiment I român de graniță, în raionul cărora să aflau acei munți,

dupăce acei munți, la început, i-au folosit ca proprietari cele șase Compănii ale Reg. I român, iar mai târziu, după o ordonanță a Consiliului aulic de războiu din Viena, au fost făcute părtașe la acei munți și la venitele lor și celelalte Compănii din Reg. I și ulterior posesiunea comunelor grănițarești asupra acestor munți a fost recunoscută și întărită,

dupăce acei munți au fost donați, de foștii domnitori pomeniți ai Austriei, comunelor grănițarești din fostul Reg. I român și Regimentul i-a folosit neconturbat mulți ani dearândul, fără întrerupere și dupăce cu învoirea tuturor comunelor pomenite s'a creat așa numitul „fond de montură” al Regimentului, care fond ca o proprietate comună a tuturor comunelor grănițarești din Reg. I român, s'a predat în administrarea Regimentului, prefăcându-se după desființarea graniței militare în un „fond școlastic”, din care s'a zidit mai multe școli și s'au plătit învățătorii dela fostele școli grănițarești din Reg. I român,

dupăce Impăratul Francisc Iosif I, cu ocaziunea desființării graniței militare din 1851, a dispus prin autograf, ca munții revindecați să rămână în proprietatea

și folosința fostelor comune grănițarești, care autograf atunci s'a publicat în mod sărbătoresc tuturor comunelor grănițarești, totuși în anul 1864 acei munți s'au luat în mod volnic și ilegal, pe cale administrativă, dela comunele desamintite (pe acea vreme a fost ușor a face această volnicie, pentru că în Transilvania domnia absolutismul atotputernic) și s'au dat nobililor familii Kendeffy și altor proprietari din liberele comune: Livadia, Riubărbat, Uricani-Hobița, Pui, Mateești, Băiești, precum și așa numitelor 7 Județe ale națiunei săsești,

dupăce sub guvernele trecute austriace și ungurești orice încercări a părinților nostri de a-și recâștiga drepturile lor avute la acei munți au fost zădarnice, acum

dupăce a sosit timpul, ca nedreptatea săvârșită față de noi să se repareze, dupăce însă stăm răzleți și fără nici o stea conducătoare, fără nici o îndrumare pentru apărarea și valorarea drepturilor noastre avite,

pentru a ne sfătui cum să ne valorăm, la locurile competente, drepturile noastre asupra acelor munți revindecați, foști odinioară în posesiunea noastră legală și în folosul nostru faptic, însă deposeați pe nedreptul, îndrăsnesc a convoca pe urmașii grănițerilor și pe toți cari au uzat de drepturile grănițerilor din Reg. I român, la o adunare în orașul Sibiu, pe ziua de 14 Iunie st. n. 1921, la orele 9 a. m., în localul Casei naționale române (la „Asociațiune”, în parcul orașenesc).

Pentru înlăturarea multelor spese împreunate cu călătoria, rog pe toți preoții, învățătorii și fruntașii din fostele comune grănițarești, să convoace câte o adunare poporală, în care să se aleagă delegați, cari să reprezinte pe urmașii foștilor grănițeri la acea adunare.

Suntem în ceasul al 11-lea, orice întârziere, în cauza aceasta aduce cu sine incalculabile daune!

Doamne ajută!

Racovița (jud. Sibiu), la 29 Maiu 1921.

Valeriu Florianu

paroch protopop gr. cat. român.

Observările Redacției. Publicăm cu deosebită plăcere apelul dlui protopop Florianu, care așa de bine a prins momentul pentru apărarea intereselor comunelor grănițarești. Dupăcum suntem informați, numărul acestor comune se urcă la vr'o 70, dela Hațeg până la Făgăraș. E în interesul comunelor respective să-și trimită reprezentanți la adunarea din 14 Iunie, când se vor discuta multe chestii de mare interes pentru înaintarea noastră economică și pentru asigurarea unei vieți mai ușoare pe seama poporului nostru asuprit atâta în trecut.

vinei, pe ambele poale ale munților, adică atât de către Transilvania, ca și în vechiul regat.

Intre împrejurările de azi, în decursul unui an oamenii vor fi siliți să-și prăpădească oile, care cum vor putea. Unii le vor tăia, alții le vor vinde pe mai nimic. Iar urmarea: deja la iarnă vom vedea cât de scumpă va fi brânza cea bună de munte, dacă peste tot se va mai afla, cum și lâna, din care așteptăm să se facă haine... mai ieftine! În schimb vor fi mai scumpe!

Exportul de vite, dupăcum am spus și în numărul trecut, s'a dat liber. Amănunte însă, ce și cum, nu se știe. Guvernul după multă chibzuială băbească și foarte tandăloasă, s'a milostivit în sfârșit să asculte cererile desnădăjduite ale economilor ardeleni și să hotărască libertatea exportului de vite. Așa ar fi hotărât consiliul de ministri în ședința dela 25 Maiu, despre ceace Directoratul general de interne din Cluj a înștiințat toate prefecturile din Ardeal.

În înștiințarea către prefecturi se mai zice: „Se atrageți atenția țăranilor la sate asupra speculanților, cari acum desigur vor umplea satele pentru cumpărarea vitelor. Sătenii să nu se lase speculați de astfel de oameni, ci să vândă vitele de-adreptul exportatorilor din străinătate, pentru care guvernul s'a îngrijit să vină cu trenurile lor. Guvernul este convins, că prin liberarea desevârșită a exportului de vite se va ușura viața țăranilor din Ardeal îndeosebi și se va pune capăt speculațiunilor, la care este expus agricultorul.”

Foarte bine. Luăm cu plăcere la cunoștință înștiințarea dată de guvern prin mijlocirea directoratului din Cluj și a prefecturilor. Numai cât această înștiințare nu spune destul, ci chiar foarte puțin, ca să nu zicem mai nimic.

Să nu vindem speculanților! Ne bucurăm de acest sfat, cam vechiu de altcum. Oamenii au însă lipsă de bani. Iar guvernul nu ne spune: când, unde și cum vin exportatorii străini cu trenurile lor? Să ni se dea deci lămuriri mai deaproape, ca să știm ce așteptăm! Altcum foarte ușor ne putem pomeni, — am pățit doar atâtea! — că ne scăpăm de un fel de permise și vom cădea în altele.

Se vorbește, că pentru dreptul de export tot trebuie să se plătească 10 sau chiar 20 procente din preț, cum și încă ceva comision. Asta ar fi chiar destul. Deci stăm cam așa cu libertatea exportului. De aceea noi nu-i aducem laude prea mari, până când guvernul nu va da toate lămuririle cuvenite.

Timpurile sunt însă grele. Pierderile oamenilor nostri mai pot crește. Deaceia nu-i iertat a sta cu mâinile în sân și a aștepta îndreptarea relelor tot dela alții. Sfătuiți-vă, fraților, ce este de făcut și cum să ne îndreptăm soarta spre mai bine.

Frați săteni! Noi dela „Foaia Poporului” aflăm cu cale următoarele: Din toate satele, cari vor trimite delegați la adunarea convocată de dl protopop Florianu, în cauza munților, să se trimită delegați și pentru discutarea necazurilor cu oile și vitele.

La munții susnumiți sunt interesate vr'o 70 de comune. Afară de aceste sate să trimită delegați toate acele comune, cari se ocupă cu economia de oi și de

Proprietarii de oi și de vite

Sfătuiți-vă cu toții, ce e de făcut, până când nu e prea târziu. Pregătiți-vă pentru o mare adunare.

Zilnic auzim plângerile oamenilor nostri, din satele din jurul Sibiului, că economia de oi e pe panta pieirii. În Rășinari spre pildă, oile neavând destul pășunat, sunt lăsate pe cele coaste sterpe, pe unde se hrănesc cu frunză de mesteacăn... Mun-

ții nu le pot cuprinde pe toate, alte hotare și păduri, în urma arândărilor forțate, nu mai sunt. Aceleași plângeri la Jina, Poiana etc. Economia de oi se întinde dela Severin, pe sub munți peste Hațeg, Sibiu, Făgăraș, Brașov, Brețcu până la Dornavatra Bucu-

vite. Aici se vor discuta apoi toate neajunsurile. Iar pentru îndreptarea relelor ne gândim: Să se ceară considerarea pășunatului de oi la reforma agrară, de aceea se va trimite un memoriu Comisiei pentru reforma agrară la Cameră; să ne organizăm în tovărășii și să ne punem în legătură — dacă vom afla delipsă — și cu băncile noastre ardelen, ca astfel să ne putem valora cât mai bine vitele, iar nu să le lăpădăm pe mai nimic la câți speculanți și gheșeftari, cari n'au nici un meșteșug, ci umblă din târg în târg, cumpără ieftin dela cel pe care-l poate înșela și vinde scump în altă parte, scumpind în felul acesta viața. E bine, ca economul să știe cui se vândă, ca să câștige el, care s'a năcăjit cu vita și nu celce nici nu știe poate cu ce se hrănește vita.

Alegeți-vă deci fiecare sat 2—4 delegați pentru adunarea ce se va ține la 14 Iunie în Sibiu. Dați fiecare câte ceva pentru

spesele de drum ale delegaților, alte cheltuieli nu sunt. Amănunte vom mai scrie în numărul viitor.

Lucrările pentru încoronarea din Alba-Iulia

Sâmbătă în 28 Mai a sosit la Alba-Iulia cu un tren special Maiestatea Sa Regele și Maiestatea Sa Regina, întovărășiți de șeful guvernului generalul Averescu.

Gara din Alba-Iulia a fost frumos împodobită cu cununi de flori și cu steaguri tricolore. Suveranii au fost întâmpinați la gară de reprezentanții direcțiilor din Alba-Iulia. De aici Suveranii au plecat în automobile spre cetate, pentru a vizita lucrările de construcție a catedralei și a altor clădiri, ce se fac în scopul sărbătorilor de încoronare. Au studiat planurile de construcție făcute de arhitectul Ștefănescu din București.

Ceeace am spus-o noi acum două săptămâni, când a vizitat Alba-Iulia generalul Averescu, că „graba strică treaba“, s'a împlinit. Se zice anume, că Maiestatea Sa Regina Maria a fost foarte nemulțumită cu lucrările de construcție, precum și cu întreg planul de clădire. A spus, că planul clădirilor, cari trebuie să rămână monumente grăitoare pentru sute și mii de ani, n'are nici o concepție mai mare și nu poate fi nici ca măreție și nici înfățișare ceva frumos și plăcut.

Deaceea Maiestatea Sa Regina a propus să se facă deocamdată ceva provizor, iar după sărbări să se facă clădirile definitive (pentru vecie) după un plan bine chibzuit.

Așa am spus și noi. Doar e cu neputință să se facă o catedrală strălucită pentru încoronarea Regelui tuturor Românilor, în vre-o câte-va luni. Ne bucurăm, că se înalătură graba și pripirea în lucruri atât de însemnate!

PIETRE DE MOARĂ!

Se capătă în Șarhegy (Giurgiu) și la Joagărul de fereștrău a lui

Berkes, cu prețuri ieftine la firma

GOLDMANN ȘI KLEIN
ALBA-IULIA 1707

De vânzare din mână liberă

3 garnituri de îmblătit

cu motor de benzină
8—10 HP, 800m/m Hoffer & Schrantz
10—12 „ 900 „ Magy. All. gépgy
12—14 „ 1000 „ Clayton Schuttlev.
toate în stare de funcțiune.
Nicolae N. Taflan,
Beclean Nr. 1 jud. Făgăraș.

PLUGURI DE SAPAT!

de diferite sisteme în calitate prima furnizează prompt din depozit 1709

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR

al Reun. agr. săs. ardelen
SIBIU, strada sării No. 22

Scărmânătoare de lână

Darac

Mașini de îmblătit cu 1000 mm. lățimea dobei cu un Locomobil complet

Motor de benzină pentru tăiat lemne și îmblătit

Pluguri

Mașini de sămănat cucuruz

Mașini de tăiat paie

Mașini de tăiat napi și poame

se capătă la

A. Török suc.

RUDOLF GLATZ

Sibiu, strada Dumbravei (Jungewaldstr) 1694

Pentru mori și proprietari de mașini

avem depozitat în calitate primă:

Pietre de moară
Site de mătase
Ciocane de moară
Curele de transmisie orig. engl. și germane
Curele de cusut

Nituri pentru curele
Unsoare de curele

Ulei pentru mașini Nr. 15

Ulei pentru mașini Nr. 16 raf.

Ulei pentru cilindre

Ulei pentru dinamo

Unsoare Tovote

Klingerit

Moorit

Asbest

Garnituri grafitate

Garnituri de Asbest

Garnituri de seu

Cositor englez

Chingi de cânepă p. moară

Saci

Copci pentru curele

Discuri de smirghel

Sticle pentru nivel de apă

Tei pentru nivel de apă

Manometre

Canne pentru ulei

Ungători automate 1683

Discuri pentru curele

Departamentul

Mașinilor al Reuniunii agr. săs. ard.

Sibiu, strada Sărei No. 22

Sighișoara, str. Baier 47

AVIZ!

Prin aceasta avizăm pe toți depozenții și binevoitorii institutului nostru, că cu 1 Aprilie a. c. am urcat %-ul pentru

depunerile spre fructificare

la 4 1/2 % netto pentru depuneri în cont curent,

„ 5 1/2 % „ „ pe libel în baza condițiilor în vigoare și

„ 6 % „ „ pe libel cu termen fix de cel puțin 1/2 de an, urmând apoi condițiile generale în vigoare.

Indemnăm toată lumea la cruțare, căci vor veni timpuri mai grele și invităm pe tot natul să ne onoreze cu încrederea și depunerea sa.

BANCA CENTRALĂ
FILIALA SIBIU

Strada Cisnădiei No. 7, etajul al II-a

MARIAN TRAIAN

Prima fabrică română de licher și rum
SIBIU, str. Turnului Nr. 48 (casele proprii)

Licher cl. I Lei 28.—, cl. II Lei 16.—, cl. III Lei 14.— litrul,
Rachiu de drojdi, Trebere, Prune și Rum:
32% 14.—, 38% Lei 16.—, 42% Lei 19.—, 46% Lei 21.— litrul
Rachiu de bucate 20% Lei 7.— litrul
Țuică de Văleni 32% Lei 14.— litrul
Spirt rafinat 96-8% Lei 32.— litrul

Diferite vinuri de masă renumite cu prețuri engros.

Proprietari!

Nu pierdeți timpul! In curând sosește sezonul de treerat!!!

adresați-Vă la renumita fabrică „Schieb“ spa., Sibiu, Str. Sărei 37 unde veți găsi cele mai perfecționate

Motoare de benzină de 6—8 putere de cai, pe lângă deplină garanție și garnituri compl. cu

Batoze de treerat cu curățitoare dublă și cilindru de asortat, sistemul cel mai nou, fabricațiune proprie. Asemenea 1714

Mașini de treerat cu scuturător, cu motor de benzină 3-4 put. de cai, sist. cel mai nou, perfecționat.

Se acordă înlesniri de plată avantajoase cu prețurile cele mai ieftine posibil:

„SCHIEB“ fabrică de mașini s. p. a SIBIU, strada Sărei 37. Sucursale: Cluj Piața Mihai Viteazu 40, Tg.-Mureș, str. Călărașilor 7, Medias, Tontsch & Kaydl

Mașini de treerat

de mână cu mână sau cu vârtel

Vânturătoare

(Cluri)

furnizează prompt din depozit cu prețuri convenabile

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR

Sibiu, Str. Sării 22, Sighișoara, Str. Baier 47 2170